

Motion till riksdagen 2005/06:A313

av **Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)**

Arbetslöshetsförsäkring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om arbetslöshetsförsäkringen.

Motivering

Den svenska arbetsmarknadsmodellen vilar i stor utsträckning på en rörlig arbetskraft där grunden är att alla arbetstagare ska ha anständiga anställningsvillkor och löner oavsett i vilken sektor man arbetar. Ett av de främsta målen med den solidariska lönepolitiken har därför varit att skapa ett omvandlingstryck på arbetsmarknaden genom att olönsamma företag inte ska räddas med hjälp av att löntagarna sänker sina löner eller i övrigt tvingas till försämrade villkor.

För att klara strukturomvandlingen och ge arbetstagarna möjlighet till ”trygghet i omvandling” har den aktiva arbetsmarknadspolitiken alltid spelat en central roll. I såväl hög- som lågkonjunktur har målet varit att upprätthålla arbetslinjen och bidra till en stabil och välfungerande arbetsmarknad. Arbetslöshetsförsäkringens uppbyggnad har ett liknande syfte. Den är en omställningsförsäkring som ska ge just trygghet i omvandling samt ge enskilda förutsättningar att våga söka sig till ett nytt jobb samt förhindra alltför djupa lågkonjunkturer.

Arbetslöshetsförsäkringen är naturligtvis viktig för hela löntagarkollektivet då den genom sin relativa generositet inte tvingar löntagarna att slåss mot varandra genom att dumpa löner och anställningsvillkor i tider av lågkonjunktur. För löntagarna är det därmed helt rationellt och nödvändigt att värna och förbättra försäkringen.

I lågkonjunktur är arbetslöshetsförsäkringens syfte också att genom relativt höga ersättningsnivåer bidra till att hålla konsumtionen uppe och förhindra en alltför djup lågkonjunktur. Den öppna arbetslösheten är hög, över 5 %. Det samma gäller deltidsarbetslösheten. Arbetsmarknadsläget vittnar således om

Fel! Okänt namn på

att vi fortfarande är i lågkonjunktur och att den arbetslöshet vi ser i stor utsträckning är konjunkturarbetslöshet.

Arbetslöshetsförsäkringen ska som sagt också verka för att människor ska våga ta steget och byta jobb. Där finns stora brister vad gäller försäkringens utformning i dag när den som "utan giltigt" skäl blir avstängd i 45 ersättningsdagar. Detta gör att många som både kan och vill inte vågar byta jobb. Dessutom visar det sig att de som faktiskt i störst utsträckning säger upp sig är de som inte längre orkar jobba kvar på grund av mobbning och trakasserier.

Påståenden om att arbetslöshetsförsäkringen är för generös avseende både ersättningsdagar och ersättningsnivåer är inget nytt. Inte heller att det talas om att de "ekonomiska incitamenten" för att vilja jobba måste öka, att de arbetslösa alltför lättvindigt får ersättning och att det förekommer omfattande fusk.

Det är synsätt som jag inte delar. Det finns inte många som frivilligt väljer arbetslöshet. De allra flesta vill delta i arbetslivet eftersom det ger ett socialt sammanhang och delaktighet, att man bidrar till något meningsfullt genom att vara en del av ett större sammanhang i samhället. Arbetslöshet tvingar människor till social isolering, till meningslöshet, otrygghet och uppgivenhet.

Rätten till a-kassa ska grundas på rättssäkerhet och lika tillämpning över hela landet, inte en tillämpning som bygger på misstro mot de arbetslösa. Det är helt oacceptabelt.

Stockholm den 29 september 2005

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)